

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

**Кафедра тактичної та спеціальної фізичної підготовки
факультету № 3**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни *«Спеціальна підготовка працівників
правоохоронних органів»* обов'язковий компонент освітньої програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність

Вінниця 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою
факультету № 3
Протокол від 29.08.2023 №8

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС зі спеціальних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 №7

Розглянуто на засіданні кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3. Протокол від 29.08.2023 №17

Розробники:

Т.в.о. завідувача кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету №3, кандидат педагогічних наук, доцент, капітан поліції Боровик М.О.

Професор кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету №3, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, Забора А.В.

Викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету №3 Іванченко О.М.

Рецензенти:

Старший викладач циклу вогневої та фізичної підготовки Вінницького вищого професійного училища Департаменту поліції охорони підполковник поліції Несмачний В.П.;

Провідний фахівець центру післядипломної освіти кандидат юридичних наук Овчаренко І.М.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 9	Галузь – 26 «Цивільна безпека» Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»	Навчальний курс: 1-й, 2-й. Семестр: 2-й, 3-й Види контролю: залік – 2 семестр, екзамен – 3 семестр
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять		
Денна форма навчання Практичні заняття – 60 год. Самостійна робота слухача – 60 год.	Заочна форма навчання Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота слухача – 104 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Спеціальна підготовка працівників правоохоронних органів» в Харківському національному університеті внутрішніх справ є підготовка висококваліфікованих фахівців з правоохоронної діяльності, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми правоохоронної діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Підготовка фізично розвинутого, психологічно стійкого громадянина, здатного до високопродуктивної праці та захисту Батьківщини, прищеплення звички до систематичних занять фізичними вправами протягом всього життя.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Спеціальна підготовка працівників правоохоронних органів» є:

- формування системи знань із фізичної культури і спорту та здорового способу життя, необхідних у процесі навчання, життєвої і професійної діяльності, сімейному фізичному вихованні;
- розвиток фізичних якостей: витривалості, сили, швидкості, гнучкості та спритності, координації рухів;
- оволодіння та удосконалення умінь та навичок виконання прийомів фізичного впливу, прийомів самозахисту, особистої безпеки, в тому числі після значних фізичних навантажень, в умовах, максимально наближених до реальних;
- формування та удосконалення умінь та навичок в подоланні перешкод, метання гранат, виконання спеціальних вправ;
- виховання сміливості, рішучості, ініціативи, наполегливості, самостійності, впевненості у своїх силах, психічної стійкості;
- формування та удосконалення знань, умінь та навичок правових підстав застосування фізичної сили, спеціальних засобів, виконання прийомів фізичного впливу, прийомів самозахисту, особистої безпеки, спеціальних засобів, в тому числі після значних фізичних навантажень, в умовах, максимально наближених до реальних;
- зміцнення здоров'я, профілактика захворювань, забезпечення високого

рівня фізичного стану та працездатності;

- залучення до регулярних занять фізичною підготовкою та спортом;
- опанування теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками самоконтролю за станом здоров'я у процесі виконання фізичних вправ.

Одночасно у ході фізичного виховання вирішуються завдання виховання організованості, дисципліни, колективізму та товариської взаємодопомоги, формування стройового вишколу.

Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- вимоги нормативних документів;
- підвищення рівня готовності для виконання службових завдань в різних умовах;
- правові основи та порядок застосування заходів фізичного впливу та спеціальних засобів;
- заходи попередження травматизму та особистої безпеки на заняттях з вогневої та тактико-спеціальної підготовки, самоконтролю за функціональним станом;

вміти:

- раціонально застосовувати набути теоретичні знання, практичні вміння та навички в процесі службової діяльності;
- вести пропаганду здорового способу життя, володіти вміннями та навичками фізичного самовдосконалення;
- якісно виконувати вправи та нормативи з спеціальної підготовки правоохоронців;

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
	ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК-9	Здатність генерувати нові ідеї(креативність)
	ЗК-10	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Фахові компетентності (ФК)	ФК-2	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.
	ФК-3	Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вжити заходів для їх усунення
	ФК-9	Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку
	ФК-12	Здатність до використання технічних приладів та засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності
	ФК-13	Здатність у передбачених законом випадках застосувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях.
	ФК-15	Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави
Програмні результати навчання:		
Програмні результати навчання	ПРН-2	Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності
	ПРН-5	Аналізувати умови і причин вчинення правопорушень, визначити шляхи їх усунення
	ПРН-8	Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів і засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

	ПРН-15	Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.
	ПРН-17	Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили).
	ПРН-19	Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема №1 Легка атлетика

Заняття з легкої атлетики спрямовані на розвиток швидкості, загальної та спеціальної витривалості, сили, спритності, координації рухів, виховання рішучості, сміливості, впевненості у своїх силах.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення спеціальних бігових вправ, стрибкових вправ, вправ для бігу на короткі, середні та довгі дистанції, марш-кідки у складі підрозділу, вправ із ходьби та бігу рівною та пересіченою місцевістю, естафети, комплексі тренування та контрольних вправ.

Тема № 5. Спеціальні підготовчі вправи.

Заняття з даної теми спрямовані на формування вмінь та навичок виконання прийомів страховки, самостраховки, падінь, акробатичних та гімнастичних вправ, розвиток координації рухів, уміння управляти тілом у просторі, спритності, швидкості, сили, виховання наполегливості, рішучості, сміливості.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення спеціальних підготовчих вправ, кувирків уперед, спиною уперед, через ліве-праве плече, самострахування при падінні на правий, лівий бік, вперед, на спину, кувирків і падінь через перешкоду.

Тема № 6. Кидки та прийоми боротьби лежачі.

Заняття з даної теми спрямовані на формування вмінь та навичок виконання кидків, утримань, больових прийомів в умовах максимально наближених до реальних, розвиток швидкості, координації рухів, уміння управляти своїм тілом у просторі, сили, спеціальної витривалості, виховання наполегливості, рішучості, сміливості.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення стойок, захватів, виведення із рівноваги, кидків, утримань, больових прийомів, а також правових підстав застосування поліцейських заходів.

Тема № 7. Удари та захист від ударів.

Заняття з даної теми спрямовані на формування вмінь та навичок

володіння прийомами фізичного впливу в умовах максимально наближених до реальних, розвиток швидкості, координації рухів, сили, спеціальної витривалості, виховання наполегливості, рішучості, сміливості.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення уразливих точок людини, бойових стойок, переміщень, спеціальних підготовчих вправ, техніки ударів руками, ногами та захисту від них, комбінацій ударів руками і ногами та захисту від них, а також правових підстав застосування поліцейських заходів

Тема № 8. Способи затримання.

Заняття з даної теми спрямовані на формування вмінь та навичок затримання та супроводу в екстремальних умовах, розвиток спритності координації рухів, швидкості, виховання наполегливості, рішучості, сміливості.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення прийомів затримання при підході спереду, ззаду, збоку, надягання кайданків, способів зв'язування, проведення поверхневої перевірки та конвоювання, а також правових підстав застосування поліцейських заходів.

Тема № 9. Звільнення від захватів, обхватів.

Заняття з даної теми спрямовані на формування вмінь та навичок звільнення від захватів та обхватів в різноманітних екстремальних умовах. Розвиток спритності координації рухів, швидкості, виховання наполегливості, рішучості, сміливості.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення звільнень від захватів та обхватів шиї, рук, тулубу, ніг, одягу, задушуючих прийомів при підході спереду, ззаду, а також правових підстав застосування поліцейських заходів.

Тема № 10. Захист від загрози холодною зброєю.

Заняття з даної теми спрямовані на формування вмінь та навичок обеззброєння правопорушника в різноманітних екстремальних умовах, розвиток швидкості, координації рухів, сили, спеціальної витривалості, виховання наполегливості, рішучості, сміливості.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення захисту від ударів ножом або підручними предметами зверху, знизу, збоку, навідліг, прямих ударів, а також правових підстав застосування поліцейських заходів.

Тема № 13. Розв'язання квестових (ситуативних) завдань.

Заняття спрямовані на формування знань вмінь та навичок розв'язання квестових (ситуативних) завдань, які можуть виникати під час виконання службових обов'язків.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення тактичної комунікації, моделі застосування сили, контакту та прикриття, способів пересування при несенні служби у складі патруля, надягання кайданків та проведення поверхневої перевірки після затримання, а також правових підстав застосування поліцейських заходів.

Тема №15. Основи патрулювання.

Заняття спрямовані на формування знань, вмінь та навичок щодо основ патрулювання під час охорони публічного порядку.

Зміст занять: Вивчення та вдосконалення способів та видів патрулювання у складі малих тактичних груп, автомобільних або інших патрулів, дій патруля

під час порушення публічного порядку, зупинці транспортного засобу, виклику до помешкання громадян.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

Денна форма навчання

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література, сторінки	Вид контролю
	Всього	з них:						
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота		
Семестр № 2								
Тема №5 «Спеціальні підготовчі вправи»	8			4		4		ПК (залік)
Тема №8 «Способи затримання»	18			8		10		
Тема № 9 «Звільнення від захватів, обхватів»	16			8		8		
Тема №6 «Кидки та прийоми боротьби лежачі»	10			6		4		
Тема №1 «Легка атлетика»	8			4		4		
Всього за семестр	60			30		30		
Семестр № 3								
Тема № 7 «Удари та захист від ударів»	12			6		6		ПК (залік)
Тема №10 «Захист від загрози холодною зброєю»	8			4		4		
Тема №15 «Основи патрулювання»	16			8		8		
Тема № 13 «Розв’язання квестових ситуаційних завдань»	24			12		12		
Всього за семестр	60			30		30		
Всього за період навчання	120			60		60		

4.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

Заочна форма навчання

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література, сторінки	Вид контролю
	Всього	з них:						
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота		
Семестр № 2								
Тема №5 «Спеціальні підготовчі вправи»	8					8		ПК (залік)
Тема №8 «Способи затримання»	18					18		
Тема № 9 «Звільнення від захватів, обхватів»	16			4		12		
Тема №6 «Кидки та прийоми боротьби лежачі»	10			4		6		
Тема №1 «Легка атлетика»	8					8		
Всього за семестр	60			8		52		
Семестр № 3								
Тема № 7 «Удари та захист від ударів»	12					12		ПК (залік)
Тема №10 «Захист від загрози холодною зброєю»	8					8		
Тема №15 «Основи патрулювання»	16			4		12		
Тема № 13 «Розв’язання квестових ситуаційних завдань»	24			4		20		
Всього за семестр	60			8		52		
Всього за період навчання	120			16		104		

4.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

№ з/п	Перелік питань до навчальної дисципліни	Література
1	Тема № 1 «Легка атлетика» Біг на дистанцію 30м, 60м, 100м, 1000м, 2000м, 3000м , стрибок у довжину з місця,, човниковий біг 4х9, 10х10, естафетний біг.	Методична розробка кафедри
2	Тема №5 «Спеціальні підготовчі вправи» Кувирок вперед та спиною вперед; кувирок вперед через праве, ліве плече; падіння на правий, лівий бік, на спину та вперед.	Методична розробка кафедри
3	Тема №6 «Кидки та прийоми боротьби лежачі» Задня підніжка, передня підніжка, через стегно, із захватом руки на плече; утримання збоку, утримання збоку вузлом руки стегном та гомілкою, утримання збоку важелем руки через стегно, утримання через груди вузлом руки та руками, утримання ноги вузлом ногами.	Методична розробка кафедри
4	Тема №7 «Удари та захист від ударів» Удари руками прямо, збоку, зверху, знизу, на відліг; удари ліктем прямо, збоку. зверху, знизу, на відліг; удари коліном прямо, збоку, знизу; удари ногою прямо, збоку, знизу. захисні дії від ударів; комбінації ударів та захист від них.	Методична розробка кафедри
5	Тема №8 «Способи затримання» При підході спереду ривком, нирком, замком; при підході ззаду із загинанням руки за спину, дожиманням кисті, загинання руки за спину з удушенням; при підході збоку важелем руки через передпліччя, важелем руки до середини.	Методична розробка кафедри
6	Тема №9 «Звільнення від захватів, обхватів» Звільнення від захвату руки рукою зверху та знизу; звільнення від захвату руками зверху, знизу; звільнення від захвату різнойменних рук зверху, знизу; звільнення від захвату рукою за одяг на грудях спереду; звільнення від захватів за одяг на грудях обома руками хват прямий, косий; звільнення від захвату за шию пальцями рук спереду та ззаду; звільнення від захвату за шию плечем та передпліччям ззаду; звільнення від обхвату тулуба спереду та ззаду з руками та без рук; звільнення від захвату ніг спереду.	Методична розробка кафедри
7	Тема №10 «Захист від загрози холодною зброєю» Захист від удару ножом прямо, зверху, збоку, знизу, на відліг.	Методична розробка кафедри

8	Тема №13. Розв'язання квестових ситуаційних завдань.	Методична розробка кафедри
9	Тема №15 «Основи патрулювання» способів пересування при несенні служби у складі патруля, огляд будівлі та пересування у ній.	Методична розробка кафедри

Для кращого засвоєння навчального матеріалу під час самостійних занять використовувати інформаційні ресурси, наведені у програмі (Інтернет).

5. Індивідуальні завдання

Непередбачені навчальною програмою.

6. Методи навчання

Спеціальна підготовка працівників правоохоронних органів проводиться у вигляді навчальних занять і самостійної роботи.

Основним видом навчальних занять є практичні заняття під керівництвом викладача.

Додатково теоретична інформація із різних тем дані дисципліні надається викладачами під час проведення практичних занять.

Практичні заняття спрямовані на вдосконалення у слухачів магістратури ХНУВС знань, умінь та навичок, необхідних для їхньої професійної діяльності, а також досягнення ними високого рівня психологічної стійкості.

Основними засобами є фізичні вправи, практичні прийоми та дії.

Основними методами навчання є загально-педагогічні та спеціальні.

Загально-педагогічні методи:

- Словесні: розказ, бесіда, пояснення, дискусія.
- Наочні: спостереження, демонстрація, ілюстрація.

Спеціальні методи:

- Методи навчання рухових дій: в цілому, по розділенням; по частинам; по елементам, ігровий, змагальний.

- Методи розвитку фізичних якостей: повторний; перемінний; інтервальний; сенсорний; статичних зусиль; динамічних зусиль; асиметричний, коловий.

- Методи виховання морально-вольових якостей: переконання, роз'яснення, приклад, змагання, заохочення та вплив колективу.

Основними засобами організації навчальної групи під час проведення занять є груповий, фронтальний, поточний, індивідуальний, коловий, змагальний та груповий.

Чисельний склад навчальної групи на практичних заняттях не повинен перевищувати 12-15 осіб на одного викладача.

Попередження травматизму забезпечується високою дисциплінованістю слухачів, знаннями заходів безпеки при проводженні з вогнепальною зброєю та боєприпасами, , правил попередження травматизму під час проведення занять з тактики самозахист, володіння прийомами страхування та самострахування, а також своєчасною підготовкою місць проведення занять

та інвентарю, систематичним контролем за виконанням встановлених правил та заходів безпеки з боку керівника заняття.

Методи контролю

Для оцінювання рівня підготовленості слухачів ними здаються нормативи з вогневої та фізичної підготовки, затверджені наказами МВС України від 26.04.2019 р.№ 334

Поточний контроль проводиться після вивчення кожної теми.

Підсумковий контроль (залік, екзамен)

7. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль.

II семестр

Залік

1. Способи затримання.
2. Звільнення від захватів та обхватів.
3. Біг 100 м.
4. Біг 1000 м.

III семестр

Екзамен

1. КСВ.
2. Човниковий біг 10*10м
- 3.Тактика самозахисту, яка включає виконання п'яти практичних завдань, чотири з яких з тактики самозахисту і одне розв'язання квестового ситуаційного завдання.

**Нормативи із загальної фізичної підготовки
(згідно наказу МВС України №51)**

№ з/п	Назва вправи	Оцінка	Чоловіки													
			друга категорія							третя категорія						
			до 25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51+	до 25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51+
1	Підтягування на перекладині, разів	5														
		4														
		3														
2	Згинання та розгинання рук в упорі лежачи, разів	5						30	25						25	20
		4						25	20						20	15
		3						20	15						15	10
3	Комплексна силова вправа, разів за 1 хв	5	60	55	50	45	40			55	50	45	40	35		
		4	55	50	45	40	35			50	45	40	35	30		
		3	50	45	40	35	30			45	40	35	30	25		
4	Біг на 100 метрів (сек.)	5	13,5	14,0	14,5	15,0	15,5	16,0	17,0	14,0	14,5	15,0	15,5	16,0	16,5	17,5
		4	14,0	14,5	15,0	15,5	16,0	16,5	17,5	14,5	15,0	15,5	16,0	16,5	17,0	18,0
		3	14,5	15,0	15,5	16,0	16,5	17,0	18,0	15,0	15,5	16,0	16,5	17,0	17,5	18,5
5	Біг на 1000 метрів (хв., сек.)	5	3,30	3,40	3,50	4,00	4,10	4,20	4,40	3,40	3,50	4,00	4,10	4,20	4,30	4,50
		4	3,45	3,55	4,05	4,15	4,25	4,35	4,55	3,55	4,05	4,15	4,25	4,35	4,45	5,05
		3	4,00	4,10	4,20	4,30	4,40	4,50	5,10	4,10	4,20	4,30	4,40	4,50	5,00	5,20
6	Біг на 3000 метрів (хв., сек.)	5														
		4														
		3														
7	Човниковий біг 10 x 10 метрів (сек.)	5	27,0	28,0	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0	28,0	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0	34,0
		4	28,0	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0	34,0	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0	34,0	35,0
		3	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0	34,0	35,0	30,0	31,0	32,0	33,0	34,0	35,0	36,0
8	Долання єдиної смуги перешкод (хв., сек.)	5	1,30	1,35	1,40	1,45	1,50									
		4	1,35	1,40	1,45	1,50	1,55									
		3	1,40	1,45	1,50	1,55	2,00									

№ з/п	Назва вправи	Оцінка	Жінки						
			другої та третьої категорій						
			до 25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51+
1	Підтягування на перекладині, разів	5							
		4							
		3							
2	Згинання та розгинання рук в упорі лежачи, разів	5						15	12
		4						12	9
		3						9	6
3	Комплексна силова вправа, разів за 1 хв	5	35	32	29	26	23		
		4	32	29	26	23	20		
		3	29	26	23	20	17		
4	Біг на 100 метрів (сек.)	5	16,5	17,0	17,5	18,0	18,5	19,0	19,5
		4	17,0	17,5	18,0	18,5	19,0	19,5	20,0
		3	17,5	18,0	18,5	19,0	19,5	20,0	20,5
5		5	4,10	4,20	4,30	4,40	4,50	5,00	5,10

	Біг на 1000 метрів (хв., сек.)	4	4,40	4,50	5,00	5,10	5,20	5,30	5,40
		3	5,10	5,20	5,30	5,40	5,50	6,00	6,10
6	Біг на 3000 метрів (хв., сек.)	5							
		4							
		3							
7	Човниковий біг 10 x 10 метрів (сек.)	5	31,0	34,0	37,0	40,0	43,0	46,0	49,0
		4	32,0	35,0	38,0	41,0	44,0	47,0	50,0
		3	33,0	36,0	39,0	42,0	45,0	48,0	51,0
8	Долання єдиної смуги перешкод (хв., сек.)	5	2,00	2,05	2,10	2,15	2,20		
		4	2,05	2,10	2,15	2,20	2,25		
		3	2,10	2,15	2,20	2,25	2,30		

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Для обліку результатів поточного та підсумкового контролю успішності здобувачів використовується обліково-накопичувальна інформація, що фіксується у відповідній документації університету.

Кафедри повинні забезпечити прозорість оцінювання якості знань здобувачів; останні мають право знати всі поточні та підсумкові результати оцінювання їх знань.

Науково-педагогічні працівники кафедри зобов'язані розробити чіткі критерії оцінювання усіх видів навчальної роботи та довести їх до відома здобувачів на початку вивчення навчальної дисципліни.

8.1. Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками під час навчальних занять. Метою поточного контролю є забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти у процесі навчання, перевірка готовності здобувачів до виконання наступних навчальних завдань, а також підвищення їх навчальної мотивації. Результати поточного контролю заносяться викладачами до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання. Оцінки за самостійну роботу та індивідуальні завдання також виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремими графами. Результати цієї роботи враховуються під час підсумкового контролю.

При обліку успішності здобувачів в університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота та індивідуальні завдання (виконання завдань для самостійного опрацювання, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінювання навчальної роботи здобувача розраховується як середньоарифметичне значення з усіх отриманих оцінок під час навчальних

занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Оцінювання самотійної роботи здобувача розраховується як середньоарифметичне значення з усіх отриманих протягом семестру оцінок за самотійну роботу та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку за навчальні заняття або за самотійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самотійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів} \quad \quad \quad (\text{перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем}) \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самотійної} \\ \text{роботи} \quad \text{за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 \cdot 10$$

Кафедри повинні забезпечити прозорість оцінювання якості знань здобувачів; останні мають право знати всі поточні та підсумкові результати оцінювання їх знань.

Кафедри зобов'язані розробити чіткі критерії оцінювання результатів навчання (роботу під час навчальних занять, виконання самотійних навчальних та індивідуальних творчих завдань) та довести їх до відома здобувачів на початку вивчення дисципліни.

8.2. Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному завершеному етапі вивчення навчальної дисципліни і включає в себе семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. Для проведення підсумкового контролю використовуються як об'єктивні тестові методики, так і методики, орієнтовані на суб'єктивну інтерпретацію показників вищої освіти.

Для обліку результатів навчання використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках.

Присутність здобувача на проведенні підсумкового контролю (залік, екзамен) обов'язкова. Якщо здобувач не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Семестровий контроль успішності, як правило, проводиться у формі екзамену, заліку (заліку та екзамену) з конкретної навчальної дисципліни або окремої її завершеної частини в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою такої навчальної дисципліни, і у терміни, встановлені робочим навчальним планом.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочим навчальним планом у поточному семестрі з цієї дисципліни.

Семестровий екзамен – це форма семестрового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни (окремої її завершеної частини) за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Екзамени складаються здобувачами під час екзаменаційних сесій згідно із розкладами, які у встановленому порядку розробляються факультетами, погоджуються з начальником навчально-методичного відділу, затверджуються проректором за напрямом діяльності та доводиться до відома учасників освітнього процесу не пізніше ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії. Тривалість екзаменаційної сесії визначається із розрахунку: не менше 2/3 навчального тижня на один екзамен (без урахування екзаменів з навчальних дисциплін, що передбачають оцінювання умінь та практичних навичок: фізична підготовка, керування автомобілем тощо). Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація.

Семестровий залік – це форма семестрового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем навчального матеріалу з дисципліни (окремої її завершеної частини) на підставі результатів виконаних ним завдань і певних видів робіт під час навчальних занять, як правило, на останньому практичному, семінарському чи лабораторному занятті. Ці результати також можуть зараховуватися як підсумок поточного контролю без додаткового опитування здобувачів вищої освіти.

Оцінювання здобувачів під час семестрових екзаменів і заліків здійснюється за національною шкалою. Для переведу оцінок, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку, екзамені), яка використовується при розрахунку успішності здобувача, становить – **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} \quad \text{бали} \quad = \quad \begin{array}{l} \text{Загальна кількість балів} \\ \text{(перед підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин (у місячний термін не подали відповідних документів керівництву факультету), вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Здобувачам вищої освіти, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Як виняток, ректор університету може продовжити термін її ліквідації.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, до складу якої входить керівник кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Здобувачі, які навчаються за денною формою, допускаються до складання останнього семестрового екзамену тільки після складання всіх семестрових заліків у поточному навчальному семестрі.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі заліку чи екзамену, то результат вивчення дисципліни у поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Опрацювання рекомендованої літератури та підготовка до практичних занять.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97 – 100	Відмінно ("зараховано")	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
94-96			
90-93			
85 – 89	Добре ("зараховано")	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
80 – 84			
75-79		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
70 – 74	Задовільно ("зараховано")	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
65-69			
60 – 64		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
40-59	Незадовільно („не зараховано")	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21–40			
1–20		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в Інтернеті

3.1.Лекції

3.1.1. Лекція 1: «Фізична підготовка в системі МВС України».
<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

3.1.2. Лекція 2: «Основи розвитку фізичних якостей».
<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

3.1.3. Лекція 3: «Шляхи підвищення психофізичної підготовки майбутніх працівників МВС України».
<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

3.1.4. Лекція 4: «Тактика застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів працівниками Національної поліції України».
<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

3.2. Методичні розробки проведення занять, затверджені та рекомендовані до використання в навчальному процесі навчально-методичною радою ХНУВС за темами:

3.2.1. «Легка атлетика»;

3.2.2. «Гімнастика»;

3.2.3. «Спортивні ігри»

3.2.4. «Подолання перешкод»;

3.2.5 «Спеціальні підготовчі вправи»;

3.2.6. «Кидки та прийоми боротьби лежачі»;

3.2.7. «Удари та захист від ударів»;

3.2.8. «Способи затримання»;

3.2.9. «Звільнення від обхватів та захватів»;

3.2.10 «Захист від загрози холодною зброєю»;

3.2.11. «Захист від загрози вогнепальною зброєю»;

3.2.12. «Способи взаємодопомоги»;

3.2.13. «Розв'язання квестових (ситуаційних) завдань».

<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

3.3 Навчально-методична література

1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>

2. «Особливості підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України» збірник матеріалів; Харків, ХНУВС, 2016.-170с.
<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/940>

3. «Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України» збірник матеріалів; Харків, ХНУВС, 2017.-376с.
<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2544>

4. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України, збірник наукових праць, Харків, ХНУВС 2018- 246с.
<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5808>

5. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України, збірник наукових праць, Харків, ХНУВС 2019- 364с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5737>

6. Загальна фізична підготовка працівників Національної поліції України, методичні рекомендації, уклад: Моргунов О.А., Соколов О.А., Калюжний М.Г., Лозовий Є.А., - Харків, ХНУВС 2017.- 124с.: іл.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1189>,

<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

7. Тактика самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України, методичні рекомендації, уклад: Бортник С.М. Моргунов О.А., Артем'єв О.А. Хомко І.Г.- Харків: ХНУВС, 2017.- 136с.: іл.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1169>,

<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

8. Спеціальна фізична підготовка працівників органів внутрішніх справ, підручник/ Кол-в авторів – Харків, ХНУВС 2011. - 215с.: іл.

9. В.Н. Платонов «Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті». – Київ, Олімпійська література, 2015р. – 680 с.

<https://www.twirpx.com/file/1487997/>

10. В.О. Артем'єв, В.В. Колесніков. «Тактика спеціальної підготовки працівників органів внутрішніх справ України», методичні рекомендації Харків, ХНУВС, 2010 – 34с.

http://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/t_fizo.pdf

11. В.О. Артем'єв, В.В. Колесніков. «Уразливі зони тіла», методичні рекомендації; Харків, ХНУВС, 2010 – 28с.

http://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/13.pdf

12. Забора А.В. Гімнастика у вищих навчальних закладах системи МВС України. Методичні рекомендації. Харків, ХНУВС, 2010. – 27 с.

13. Моргунов О.А., Ярещенко О.А., Колесніков В.В. Комплекси вправ для розвитку силових здібностей курсантів ХНУВС під час самостійної підготовки/Методичні рекомендації - Харків, ХНУВС., 2011. – 39 с.

14. Забора А.В., Лозовий Є.А., Боровик М.О. Подолання єдиної смуги перешкод. – Харків, ХНУВС, 2014. – 48 с. іл. - навчально-методичні вказівки.<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

15. «Обеззброєння та затримання злочинців, озброєних холодною або вогнепальною зброєю», навчально - методичні рекомендації; уклад: Моргунов О.А., Сергієнко В.В., Ярещенко О.А.- Харків.: ХНУВС, 2012. – 48с. :іл.

http://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/obezbroy.pdf

16. «Легка атлетика: техніка бігу та спеціальні бігові вправи», навчально-методичні рекомендації, О.А. Моргунов, О.А. Соколов, В.Ю. Соколова, М.А. Демчук; Харків, ХНУВС, 2013.- 48с. :іл.

http://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/legk_athlet.pdf

17. Розвиток сили за допомогою атлетичної гімнастики : метод. рек. /уклад.: Сагайдак С.М., Боровик М.О.]; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки. – Х. : ХНУВС, 2013. - 48 с. : іл.

<http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

18. «Стійки, захвати, виведення із рівноваги, самострахування, кувирки та спеціальні підготовчі вправи», навчально-методичні рекомендації; уклад: Савінов О.В., Ковальов І.М., Харків: ХНУВС, 2014.-80с: 160 іл.

19. «Кидки, больові прийоми та утримання», навчально-методичні рекомендації; уклад: Ковальов І.М., Гладніков О.В. Харків:ХНУВС, 2013.- 28с. : іл. <http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

20. «Удари та захист від ударів», навчально-методичні рекомендації, уклад: Проскурнін А.В. Дякін Я.А., Лукін Б.П., Константинов Д.В., Кішніренко Р.О., Харків, ХНУВС 2014.-58с. <http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167>

21. Тактика ножового бою, методичні рекомендації, уклад: колектив авторів, Київ, Департамент «КОРД», 2019- 68с.

22. «Навчання технічним навичкам в баскетболі», методичні рекомендації - Борзилова Ж.М., Абрамишвили Д.З., Донецьк: ГОУ ВПО «Донецький національний університет» (ГОУ ВПО "ДонНУ"), 2018. - 45 с. <https://www.twirpx.com/file/2768793/>

23. Гринь А.Р., Кондратович А.Б. Методичні рекомендації до оволодіння техніко-тактичними елементами гри у міні-футбол (футзал), Методичні рекомендації. – Київ: Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут” (НТУУ «КПІ») ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 54с. <https://www.twirpx.com/file/2726254/>

24. Ванюк О.І. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни Фізична культура і спорт Спеціально фізичної підготовки волейболістів ВНЗ Методичні вказівки.– Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. – 30 с. <https://www.twirpx.com/file/1561210/>

Додаткова:

1. Військово-патріотичне виховання учнів у позакласній роботі : посіб. / уклад. М. Зубалій, В. Івашковський, О. Остапенко, М. Тимчик, Б. Шаповалов, З. Діхтяренко, І. Білоцерківець. - К. : ПАЛИВОДА А. В., 2016. - 232 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/707803/1/%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%92%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%80%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%83%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%B2%20%D1%83%20%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96%D0%B9%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%96.pdf>;

2. Фізична підготовка кандидатів на навчання у вищих навчальних закладах, які здійснюють підготовку фахівців для системи МВС України. метод. рек. [уклад Магдаліна І. В., Моргунів О. А., Соколов О. А., Соколова В.Ю.] Х, ХНУВС, 2013 – 128с;

3. Шутько В.В. Теоретичні основи фізичного виховання: навчальний посібник / В.В.Шутько. – Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет, 2018. – 94 с. <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/3014/1/1111.docx> ;

4. Черненко В.А. Самозахист: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту – Харків, 2010 – 77с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Chernenko_Viktor/Samozakhyst.pdf
5. Годлевський П.М., Зубрицький Б.Д. , «Жіночий самозахист»: навчальний посібник . – Рівне, 2014 – 161с.
<http://ep3.nuwm.edu.ua/3817/1/самозахист.pdf>

Інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті:

- 3.3.1 www.mvs.gov.ua
- 3.3.2 https://uk.wikipedia.org/wiki/Glock_17
- 3.3.3 https://uk.wikipedia.org/wiki/Heckler_%26_Koch_MP5